

Łomża, dnia 31.03.2016

MOPS.0711.A.5.2016

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wniosek

Zgodnie z planem pracy Rady Miejskiej na 2016 r., przedkładam sprawozdanie z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta na lata 2007-2015” za 2015 rok.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

dr Agnieszka Barbara Muzyk
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Informacja z realizacji
„Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Łomża
na lata 2007-2015”
za 2015 rok.

Łomża 03.03.2016 r

Spis treści

WSTĘP	3
CELE STRATEGICZNE - główne obszary działania w 2015 roku	4
I. SYSTEMATYCZNA ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH..	4
II. WSPARCIE RODZIN Z DZIEĆMI, A WSZCZEGÓLNOŚCI ZAPOBIEGANIE PATOLOGIOM SPOŁECZNYM	17
III. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN ORAZ ICH INTEGRACJA ZE ŚRODOWISKIEM.....	24
IV. ROZWIJANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	29
V. BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEZNIENÍ.....	33
VI. WSPARCIE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO.....	33

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Łomży jest wieloletnim dokumentem uwzględniającym programy i projekty mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Obowiązek jej opracowania wynika z ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m. innymi:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka:¹

„Strategia rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta na lata 2007-2015” została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 74/XV/07 dn. 11 lipca 2007 r.

W realizację zadań ujętych w Strategii zaangażowane były miejskie instytucje, zajmujące się pomocą społeczną w mieście oraz instytucje działające w szerszym obszarze polityki społecznej.

Działania zawarte w strategii skierowane są głównie do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Sprawozdanie z realizacji zadań strategii za 2015r. opracowano w oparciu o materiały źródłowe jednostek organizacyjnych i instytucji, sprawozdań MPiOPS-03 za 2015 r.

Koordinowanie, monitorowanie i ewaluację strategii pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej tekst jednolity (Dz.U.2015r, poz.163ze zm.)

CELE STRATEGICZNE – główne obszary działania w 2015 roku

I. SYSTEMATYCZNA ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował szeroki zakres zadań z ustawy o pomocy oraz innych obowiązujących ustaw.

Głównym celem pomocy społecznej jest:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej- dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii.

W 2015 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy dla **2506** osób -**1673** rodzin.

Pomoc na zaspokojenie potrzeb przyznawana była w formie finansowej, rzeczowej i usługowej.

Świadczenia pieniężne otrzymało **1867 osób**.

Zasiłki okresowe otrzymało 1091osób.

Zasiłki stałe – 330 osób.

Zasiłki celowe – 1754 osoby.

Świadczenia niepieniężne w postaci schronienia, składek na ubezpieczenie społeczne, posiłków, pomocy rzeczowej oraz usług opiekuńczych otrzymało **1722 osoby**.

Z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania ” w 2015 r. skorzystało 1937 osób w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 256,
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 577,
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej -1104.

Z pomocy rzeczowej w formie paczek żywnościowych skorzystało 802 rodziny, ze schronienia w Noclegowni (wydane decyzje) skorzystało 24 osoby.

Z usług opiekuńczych skorzystało 106 osób, w tym 6 osób z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Najczęstszym powodem korzystania z pomocy było równocześnie kilka dysfunkcji występujących w rodzinach:

- **ubóstwa – 1172,**
- bezdomność- 31,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 86,
- bezrobocie – **939,**
- niepełnosprawność – 504,
- długotrwała choroba - 356,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 204 w tym: rodziny niepełne -157, rodziny wielodzietne – 58,
- alkoholizm – 37.

Analizując powyższe przesłanki to w większości **ubóstwo** jest przyczyną korzystania z pomocy. W głównej mierze **bezrobocie** wpłynęło na szerzenie się ubóstwa. Najbardziej narażone na długotrwałe ubóstwo są rodziny wielodzietne, niepełne z osobami niepełnosprawnymi, a także gospodarstwa domowe osób o niskim poziomie wykształcenia.

Utrata źródeł dochodu powoduje, że dla znacznej części ludności zasiłki z pomocy społecznej stają się głównym źródłem utrzymania.

Działania pracowników socjalnych to nie tylko wnioskowanie o świadczenia pieniężne, ale przede wszystkim praca socjalna mająca na celu zapobieganie trudnym sytuacjom i pomoc w prawidłowym rozwoju rodziny. Praca socjalna to działalność zawodowa skierowana do osób i rodzin w kierunku wzmocnienia lub odzyskiwania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna prowadzona była w 1578 rodzinach.

Praca socjalna dotyczyła głównie:

- edukacji prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych- 392,
- pomocy w uzyskaniu przysługujących świadczeń, dodatku mieszkaniowego- 414,
- informowania o ofertach pracy, przeprowadzono rozmowy z pracodawcami, informowano o szkoleniach zawodowych organizowanych w PUP, motywowano do uczestnictwa w projekcie EFS, udzielano pomocy w poszukiwaniu pracy, - 950,

- kierowania bezrobotnych na prace społecznie użyteczne- 50,
- informowania o możliwościach leczenia uzależnień, uzyskania stopnia niepełnosprawności - 183,
- współpracy z instytucjami (Policja, Sąd, Straż Miejska, Szkoły) i organizacjami społecznymi (PKS, CARITAS, TPD, EDUKATOR, BPO, OCALENIE)mającymi wpływ na udzielenie pomocy rodzinom – 842,

Realizując pracę socjalną pracownicy socjalni zawierali także kontrakty socjalne z osobą ubiegającą się o pomoc.

Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

W 2015 r. kontrakt socjalny zawarto z 208 osobami,

Efekty wynikające z kontraktu:

- prace społecznie użyteczne podjęło – 28 osób,
- Program Aktywizacja i Integracja ukończyło – 20 osób,
- kwalifikacje zawodowe zdobyło – 68 osób,
- leczenie odwykowe podjęło – 7 osób,
- stopień niepełnosprawności ustaliło – 11 osób,
- alimenty otrzymało – 2 osoby,
- dodatek mieszkaniowy otrzymało – 20 osób.

Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni uczestniczyli w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz własnych środków finansowych przeznaczonych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, korzystał z bogatej oferty bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku w ramach projektu systemowego „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”.

Szkolenia w 2015 roku pracowników socjalnych oraz pozostałych pracowników:

- Profesjonalna obsługa klienta – 2,
- Stres wypalenie zawodowe i asertywność –2,
- Ekonomia społeczna, lokalna strategia rozwoju – 1,
- Rozpoznawanie autyzmu, kierunki rozpoznania terapeutycznego – 13,
- Kontakt z osobą zaburzoną psychicznie -18,

- Ustawa o zamówieniach publicznych - 2,
- Pomoc społ. 2015- domy pomocy społecznej stare problemy w nowym wydaniu – 1,
- Posiedzenie zespołu doradczego przeciwdziałania przemocy w rodzinie- 1,
- Robocze spotkanie dot. wypracowania wspólnych ram programu oddziaływania korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie – 1,
- Budowanie lokalnego systemu wsparcia w przeciwdziałaniu przemocy w rodz. – 7,
- Innowacyjne metody wsparcia kobiet doświadczających przemocy w rodzinie – 4,
- Seminarium z zakresu przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych -11.
- Szkolenie w zakresie działań Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego – 1
- Zabezpieczenie dobra małoletnich dzieci odbieranych z rodzin biologicznych – 2
- Mediacja jako forma profilaktyczna w przemocy rodzinnej – 19

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował w kwietniu 2015 r szkolenie dla pracowników MOPS i innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, na temat „Zasady bezpiecznego kontaktu z osobą zaburzoną psychicznie”. Szkolenie odbyło się w sali konferencyjnej Urzędu Miasta. W szkoleniu uczestniczyło łącznie 50 osób.

Dwie osoby ukończyły w 2015 r. specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 1 osoba jest w trakcie podnoszenia kwalifikacji w Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto 2 osoby są w trakcie specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Istotną rolę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych **pełniła Rodzinna Piecza Zastępcza.**

Zadania zrealizowane w 2015 r.

1. Propagowanie rodzinnej opieki zastępczej w środowisku poprzez promowanie w mediach spotkań integrujących rodziny zastępcze.
2. Centrum Pieczy Zastępczej i Stowarzyszenie Edukacyjno-Pomocowe EMPATIA w Łomży z udziałem PCPR w Łomży zorganizowało piknik z okazji Dnia Dziecka na 100 osób dla dzieci i rodzin zastępczych w Ośrodku Rekreacyjno - Wypoczynkowym „Ptaki” w Balikach.
3. Zorganizowano spotkanie opłatkowe rodzin zastępczych i adopcyjnych w „Karczmi pod Topolami” na 210 osób z udziałem gości zaproszonych.

4. Zorganizowano wyjazdowe warsztaty szkolno - terapeutyczne dla rodzin zastępczych z dziećmi w Ośrodku Wypoczynkowym PALEO we Władysławowie, grupa 43 osobowa.
5. Rodziny zastępcze z dziećmi wzięły udział w Koncercie Mikołajkowym w Filharmonii Kameralnej w Łomży oraz obejrzały film w kinie „Milenium”
6. Przeprowadzono 2 cykle szkoleniowe dla kandydatów na rodziny zastępcze programem PRIDE. Szkolenie obejmowało 60 godzin w tym 10 praktyki. Łącznie szkoliło się 12 rodzin.
7. Zorganizowano dla 3 rodzin zastępczych niezawodowych szkolenie uzupełniające „PRIDE” do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w wymiarze 15 godzin – 5 spotkań
8. Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe miały możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego oraz z pomocy prawnej. Dzieci w rodzinach zastępczych były objęte opieką pedagogiczną i psychologiczną. Sporządzano opinie psychologiczne dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych. Centrum Pieczy Zastępczej zgodnie z ustawą dokonywało systematycznej oceny dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w Łomży i powiecie łomżyńskim.
9. Rodziny zastępcze otrzymały pomoc pedagoga, psychologa, miały możliwość uczestniczenia w dodatkowych szkoleniach w tym szkoleniach wyjazdowych organizowanych przez Centrum Pieczy Zastępczej i Stowarzyszenie EMPATIA. Uregulowano sytuację prawną i zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego 9 dzieci w tym dwoje pochodzących z Powiatu Łomżyńskiego, czworo dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w powiecie łomżyńskim z tej liczby 3 zostało adoptowanych.
10. Centrum Pieczy Zastępczej zgromadziło wymaganą dokumentację dzieci i przekazało rodzinom zastępczym sprawującym opiekę. Wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa jest 13 rodzin w tym 9 niezawodowych i 4 zawodowe. W rodzinach tych w roku 2015 umieszczono 8 dzieci. Na dzień 31 grudnia 2015 r. w rodzinach pozostających we współpracy z Centrum Pieczy Zastępczej w powiecie Łomżyńskim przebywało 29 dzieci.
11. Rodziny zawodowe i niezawodowe pozostają pod opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny przyjeżdżają do Centrum Pieczy Zastępczej na szkolenia. Koordynator odwiedzał rodziny w miejscu zamieszkania. Psycholog opiniował rozwój dzieci. W 2015 r. diagnoza psychologiczna została sporządzona dla 26 dzieci w 3 na

terenie powiatu. Dzieciom umieszczanym w rodzinach zastępczych dokumentację gromadził koordynator. Koordynator Pieczy Zastępczej pozostaje w stałym kontakcie z koordynatorem PCPR w Łomży. W 2015 roku na prośbę opiekunów zastępczych z powiatu łomżyńskiego odbywały się spotkania rodziców biologicznych z dziećmi w lokalu CPZ /5 rodzin/, średnio raz w miesiącu w zależności od inicjatywy rodziców biologicznych i ich zainteresowania dziećmi.

12. W 2015 r. sporządzono 8 opinii psychologicznych rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych. Psycholog CPZ sporządził opinię psychologiczną dla 1 osoby-kandydata na rodzinę zastępczą spokrewnioną oraz 2 opinie psychologiczne kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową. Centrum Pieczy Zastępczej kompletował dokumenty dziecka po umieszczeniu dziecka przez Sąd Rodzinny w rodzinie zastępczej.
13. Centrum Pieczy Zastępczej rozpoznawało i opiniowało do sądu rodzinnego w 5 sprawach opiekuńczych z terenu Powiatu Łomżyńskiego, opiniowało sytuację rodzinną, wskazywało rodzinę zastępczą. Pracownicy Pieczy Zastępczej uczestniczyli w rozprawach sądowych, negocjowano z rodziną naturalną w zakresie rozwiązania trudnych sytuacji, udzielano pomocy rodzinom, aby dziecko mogło pozostać w swojej rodzinie.
14. W 2015 r. w rodzinach zastępczych niezawodowych i zawodowych w mieście Łomży i Powiecie przebywało 93 dzieci / 58 w Łomży, 35 w powiecie/, w tym 8 dzieci umieszczono w roku 2015 r. W większości spraw opiekuńczych Centrum Pieczy Zastępczej uczestniczyło w sądowym postępowaniu, wskazywało rodzinę, opiniowało sytuację rodziny naturalnej.

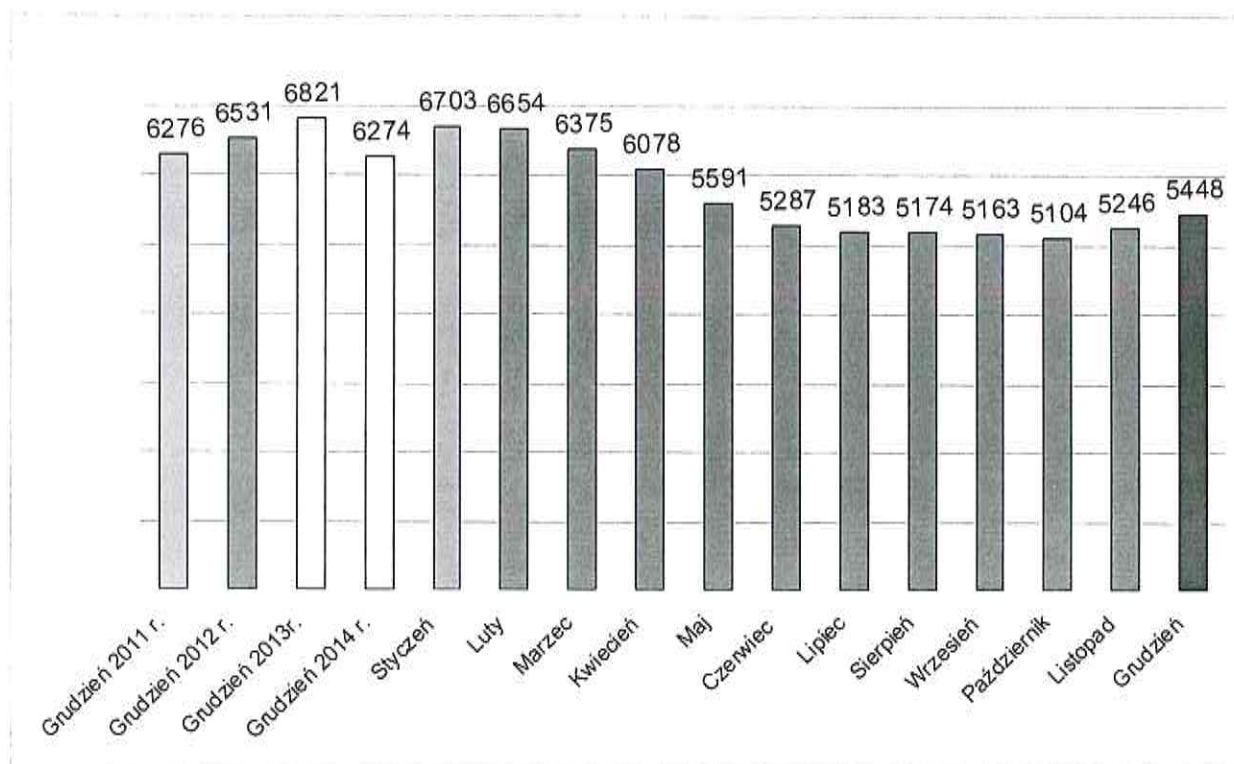
Powiatowy Urząd Pracy w Łomży w 2015 r. także realizował zadania przewidziane w Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta:

Poziom, stopa i dynamika bezrobocia

W Łomży i w Powiecie Łomżyńskim mamy do czynienia z bezrobociem strukturalnym wynikającym z nieaktywności struktury podaży siły roboczej i popytu na nią na rynku pracy. Jedną z jego głównych cech jest sezonowość - wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. W 2015 roku spadek poziomu bezrobocia nastąpił już począwszy od miesiąca lutego i malał do końca lipca oraz w miesiącu wrześniu, ale od października notowane były sezonowe jego wzrosty. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec poszczególnych miesięcy 2015 r. była niższa niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec analogicznych miesięcy 2014 r. Należy przypuszczać, że ta tendencja utrzyma się w 2016 roku.

Liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w 2011r., 2012r., 2013r., 2014r. i poszczególnych miesiącach 2015r. obrazuje poniższy wykres.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łomży na koniec lat 2011- 2014 oraz w poszczególnych miesiącach 2015r.

W 2015 roku realizowano większość działań przewidzianych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zmierzających do ograniczenia zjawiska bezrobocia i towarzyszących mu negatywnych skutków społecznych.

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy między innymi udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Dotyczy to również osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

Osoby takie mają prawo do korzystania ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży, realizując swoje zadania ustawowe związane z ograniczaniem i przeciwdziałaniem bezrobociu, czynnie włącza się w rozwiązywanie problemów społecznych związanych z bezrobociem ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych i niepełnosprawnych. Struktura dotychczasowych celów polityki przeciwdziałania

bezrobociu i jego negatywnym skutkom była złożona i obejmowała i obejmuje łagodzenie skutków bezrobocia przez czasową aktywizację tych bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynku pracy, tj.:

- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- staże,
- szkolenia i przekwalifikowanie bezrobotnych,
- prace społecznie użyteczne,
- refundację wyposażenia /doposażenia stanowiska pracy,
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,
- doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

W 2015 roku PUP w Łomży otrzymał na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kwotę 13.369.900,00 zł, w tym na RPO WP 2014-2020 – 1.410.100,00 zł i na PO WER – 2.024.900,00 zł.

Liczba skierowanych osób i wydatki Funduszu Pracy na poszczególne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie wydatków	Liczba skierowanych osób wg sprawozdania MPiPS-01	Limit	Wydatki	% wykonania
1.	Szkolenia	84	295 638,00	303 960,74	102,815
2.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	127	2 540 000,00	2 540 000,00	100,000
3.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia	194	2 680 000,00	2 680 000,00	100,000
4.	Spółdzielnie socjalne	4	160 000,00	147 995,85	92,497
5.	Prace interwencyjne	166	817 612,00	762 067,26	93,206
6.	Roboty publiczne	223	2 285 050,00	2 219 796,73	97,144
7.	Staże	521	3 124 300,00	3 118 819,92	99,825
8.	Prace społecznie - użyteczne	137	82 000,00	77 903,08	95,004
9.	Zatrudnienie wspierane	4	50 000,00	48 239,61	96,479
10.	Dofinansowanie wynagrodzenia powyżej 50 roku życia	33	380 700,00	347 122,73	91,180
11.	Bon szkoleniowy	9	37 500,00	28 406,74	75,751
12.	Bon stażowy	10	283 800,00	224 019,63	78,936
13.	Bon zatrudnieniowy	31	381 800,00	326 509,30	85,518
14.	Bon na zasiedlenie	26	232 500,00	232 500,00	100,000
15.	Aktywizacja i Integracja	20	19 000,00	18 733,00	98,595
Ogółem		1589	13369900	13076074,59	1406,95

W 2015 roku faktycznie podpisano umowy na refundację 134 stanowisk pracy. Skierowanie większej ilości osób wynika z tego, że kierowano nowe osoby na miejsce rezygnujących z roku 2014.

Aktywne formy przeciwdziałania i łagodzenia skutków bezrobocia

Skierowania do pracy.

W 2015 roku w mieście Łomża 2327 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP podjęło pracę. Do pracy subsydiowanej skierowano 482 bezrobotnych mieszkańców miasta, co stanowiło 20,7% wszystkich podjęć pracy w tym czasie.

Przy pracach interwencyjnych zatrudniono 105 osób z miasta, a do robót publicznych

skierowano 106 bezrobotnych z Łomży.

Szkolenia osób bezrobotnych.

Głównym celem kierowania bezrobotnych na szkolenia i przekwalifikowania zawodowe jest ułatwienie im restartu do czynnego życia zawodowego oraz zwiększenia szansy na rynku pracy. Na poniższe kursy i szkolenia zawodowe kierowano głównie bezrobotnych bez zawodu lub z wykształceniem, w którym brak jest ofert pracy. Specjalistyczne kursy organizowano po wcześniejszym rozpoznaniu zapotrzebowania pracodawców. Preferowano szkolenia indywidualne, po uprawdopodobnieniu przez pracodawcę zatrudnienia uczestnika szkolenia po jego zakończeniu.

Głównym celem kierowania bezrobotnych na szkolenia i przekwalifikowania zawodowe jest ułatwienie im restartu do czynnego życia zawodowego oraz zwiększenia szansy na rynku pracy. Na poniższe kursy i szkolenia zawodowe kierowano głównie bezrobotnych bez zawodu lub z wykształceniem, w którym brak jest ofert pracy. Specjalistyczne kursy organizowano po wcześniejszym rozpoznaniu zapotrzebowania pracodawców. Preferowano szkolenia indywidualne, po uprawdopodobnieniu przez pracodawcę zatrudnienia uczestnika szkolenia po jego zakończeniu. Na szkolenia skierowano 52 osoby. W liczbie uczestników szkoleń uwzględniono 9 osób korzystających z bonu szkoleniowego.

Na studia podyplomowe skierowano 3 osoby:

1. Oligofrenopedagogika
2. Pomagisterskie studium logopedyczne
3. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i autyzmem.

Refundacja kosztów na wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy

Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy polegało w 2015 roku na refundacji poniesionych kosztów związanych z wyposażeniem lub doposażeniem stanowiska pracy oraz na zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego na okres co najmniej 24 miesięcy.

Podstawowym celem udzielania refundacji na wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy Funduszu Pracy była pomoc pracodawcom w tworzeniu nowych miejsc pracy w istniejących na lokalnym rynku podmiotach gospodarczych.

W omawianym okresie zawarto z 111 lokalnymi pracodawcami umowy na refundację kosztów doposażenia lub utworzenia 134 stanowisk pracy dla bezrobotnych z tego 82 osoby bezrobotne pochodziły z Łomży.

Udzielanie dotacji bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży, realizując w 2015 roku zadania na rzecz promowania przedsiębiorczości i chcąc pomóc bezrobotnym zainteresowanym samozatrudnieniem,

przyznał łącznie 131 osobom bezrobotnym, w tym 86 z Łomży, środki na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznane środki w wysokości nie wyższej niż 6 – krotność przeciętnego wynagrodzenia, stanowiły bezzwrotną pomoc, pod warunkiem m.in. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 12 miesięcy. Wysokość jednorazowej dotacji w 2015r. wynosiła 20 000,00 zł.

Bony dla osób bezrobotnych do 30 roku życia – nowa forma wsparcia realizowana przez urzędy pracy.

Bon zatrudnieniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą. Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

W roku 2015 PUP w Łomży w ramach bonu zatrudnieniowego skierował do pracy 31 osób, w tym 15 z Łomży.

Bon stażowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł. / kwota podlega corocznej waloryzacji/.

W roku 2015 PUP w Łomży nie realizował bonów stażowych, 10 osób kontynuowało umowy podpisane w roku 2014.

Bon zasiedleniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon na zasiedlenie. Bon na zasiedlenie stanowi dla bezrobotnego gwarancję pokrycia kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Wydanie i realizacja bonu odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą a wnioskującym. Wysokość środków zostaje określona w umowie, nie może jednak przekroczyć 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Bezrobotny może ubiegać się o przyznanie bonu w związku z

planowanym podjęciem przez niego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, jeżeli:

1. Z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym.
2. Odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie.
3. Będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

W roku 2015 PUP przyznał 26 bonów na zasiedlenie, z tego 21 dla mieszkańców Łomży

Bon szkoleniowy - na wniosek bezrobotnego zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy, który:

- a) nie ukończył 30 roku życia,
- b) złożył wniosek o przyznanie bonu szkoleniowego,
- c) uprawdopodobni podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, starosta może przyznać bon szkoleniowy.

Przyznanie bonu stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Osobie kierowanej na szkolenie w ramach bonu szkoleniowego przysługuje stypendium. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty jednego lub kilku szkoleń, w tym koszty kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe – w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej.

Z bonu szkoleniowego skorzystało w roku 2015 - 9 osób., w tym 8 z Łomży

Dofinansowanie zatrudnienia osób, które ukończyły 50 rok życia.

Starosta może przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia trwającego przez 12 m-cy oraz przez okres 12 miesięcy, w przypadku dofinansowania przez 24 miesiące.

W roku 2015 z tej formy wsparcia skorzystały 33 osoby, w tym 25 z Łomży.

Zatrudnienie wspierane.

Absolwenci Centrum Integracji Społecznej, czyli osoby które co najmniej 6 miesięcy uczestniczyły w działaniach CIS byli skierowani do pracodawców ramach tzw. zatrudnienia wspieranego. PUP w Łomży wspierał pracodawcę refundując część wynagrodzenia pracownika w wys. 100 % zasiłku dla bezrobotnych przez 3 miesiące, 80% zasiłku przez kolejne 3 miesiące i 60 % zasiłku przez następne 6 miesięcy. Z zatrudnienia wspieranego skorzystało w roku 2015 - 4 osoby pochodzące z Łomży.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

W 2015 roku PUP w Łomży otrzymał na ten cel kwotę 898.000,00 zł, w tym z rezerwy Ministra 35.500,00 zł. W ramach tych środków pomoc otrzymało 92 pracodawców i przedsiębiorców na kształcenie ustawiczne 590 osób.

II. WSPARCIE RODZIN Z DZIEĆMI, A WSZCZEGÓLNOŚCI ZAPOBIEGANIE PATOLOGIOM SPOŁECZNYM

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie art.6ust.1, pkt. 4 do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:² opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program korekcyjno-edukacyjny

Program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w 2015 r. został opracowany na podstawie wytycznych Programu Duluth. Jego głównym założeniem jest pomoc sprawcom przemocy w zaprzestaniu jej stosowania poprzez edukację, mającą na celu:

- uświadomienie czym jest przemoc,
- uzyskanie świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użycie przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów bez agresji,
- naukę konstruktywnego wyrażania uczuć, zwiększenie poczucia odpowiedzialności.

Zajęcia odbywały się w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży. Odbyło się 12 spotkań grupowych (po 5 godzin, odbywających się 1-2 razy w tygodniu). Zastosowano następujące techniki i metody pracy: wykład, dyskusja tematyczna, ankieta, „burza mózgow”, film tematyczny, metoda sytuacyjna, trening, praca w podgrupach.

Zajęcia prowadzone były przez 2 psychologów w 2 grupach:

I grupa: Zajęcia rozpoczęło 15 osób (w tym 13 mężczyzn i 2 kobiety), a ukończyło 12 osób (w tym 10 mężczyzn i 2 kobiety).

II grupa: Zajęcia rozpoczęło 15 osób (15 mężczyzn), a ukończyło 12 osób (12 mężczyzn).

Na zajęcia osoby zostały skierowane przez:

- koordynatora LZI,
- pracowników socjalnych.

Lokalny Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Łomży Nr 311 z dnia 19 grudnia 2012 roku został powołany Lokalny Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005 Nr 180. poz.1493)

skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy rodzinie.

W 2015 r. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbył 10 posiedzeń. W wyniku pracy LZI zakończono procedurę NK w 191 przypadkach w tym:

- 24 w związku z ustaniem przemocy,
- 167 przypadkach brak zasadności.

Procedura Niebieskie Karty

W ramach współpracy przedstawiciele instytucji realizujących procedurę Niebieskie Karty, zgodnie z ustawą z dn. 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm) w 2015 r. zostało wszczętych 192 procedury, z czego:

- w 16 przypadkach zainicjowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży i Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży),
- w 3 przypadkach przez Szpital Wojewódzki w Łomży,
- w 1 przypadku przez przedstawiciela Oświaty,
- w 172 przypadkach przez Komendę Miejską Policji w Łomży.

By zwiększyć skuteczność oferowanej pomocy zarówno ofiarom jak i sprawcom przemocy powołano 135 grup roboczych (średnio odbywało się ok. 40 posiedzeń grup roboczych w miesiącu), w skład których wchodziłi specjaliści, mający bezpośredni kontakt z rodziną, w zależności od potrzeb: pracownicy socjalni MOPS i OIK, dzielnicowi KMP, pedagodowie, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psychologowie. W sytuacjach wymagających szybkiej interwencji, gdy występowało zagrożenie życia i zdrowia osób pokrzywdzonych członkowie grup roboczych wystosowali w jednym przypadku zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Łomży o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się z art. 207. W 8 przypadkach skierowano wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe.

Istotną funkcję w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pełnił **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**.

W 2015 roku pomocą objęto **411 osób**, 270 kobiet, 68 mężczyzn, 73 dzieci. Wśród problemów klientów zgłaszających się do Ośrodka wyodrębniono:

- przemoc w rodzinie – 169 osoby,
- problemy alkoholowe w rodzinie – 105 osób,

- problemy wychowawcze – 99 osób
- konflikty małżeńskie – 53 osoby,
- problemy emocjonalne – 106 osób,
- problemy prawne – 81 osób,
- problem z własnym zdrowiem psychicznym – 42 osoby,
- bezdomność – 6 osób,
- myśli samobójcze - 7 osób,
- żałoba – 4 osoby,
- problem z uzależnieniem (narkotyki, hazard) – 13 osób,

Poradnictwo

W 2015 roku udzielono łącznie 1771 porad specjalistycznych w tym:

- socjalne- 614,
- psychologiczne - 973, w tym dzieciom 185,
- pedagogiczne 31, w tym dzieciom 4 porady,
- prawne – 153.

Z hostelu OIK skorzystało 38 osobom, w tym 20 dzieci.

Z powodu doświadczania przemocy w rodzinie ze schronienia skorzystało 24 osoby.

Inne problemy klientów hostelu, którzy skorzystali ze schronienia w trybie interwencyjnym to: bezdomność 4 osoby, konflikty rodzinne 5 osób, konflikty małżeńskie 5.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej opracował i zrealizował programy służące działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w rodzinach zagrożonych przemocą.

Program dla rodziców:

„Warsztaty umiejętności wychowawczych” - 7 spotkaniach po 90 minut dla 10 osób.

- Potrzeby dzieci, potrzeby rodziców- komunikowanie potrzeb”
- Kary i nagrody w wychowaniu
- Stawianie granic dziecku
- Konflikty i sposoby ich rozwiązywania
- Zagrożenia w sieci, gry komputerowe
- Przemoc
- Środki psychoaktywne

Programy profilaktyczne dla młodzieży:

- Konserwatorium psychologiczne- 5 spotkań po 90 minut – 18 osób
- Warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych- 15 spotkań po 2 godz. – 301 uczniów

Ośrodek Interwencji Kryzysowej włączył się do obchodów XIII Podlaskich Dni Rodziny poprzez zrealizowanie przedsięwzięć ukierunkowanych na wzmocnienie wartości rodzinnych. W ramach obchodów przeprowadzono wykłady dla rodziców, dzieci i młodzieży w szkołach na temat problemów wychowawczych i relacji między rodzicami a dziećmi.

Dużym wsparciem dla rodzin jest także działalność **Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy** w Łomży.

Działania zrealizowane w 2015 roku:

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych skutkami patologii społecznej - 2 ŚOW dla 70 dzieci,
- prowadzenie gimnastyki korekcyjnej i nauki pływania dla dzieci z zaburzonym rozwojem somatycznym – 85 dzieci,
- prowadzenie placówek wypoczynkowych /kolonie letnie, turnusy profilaktyczno edukacyjne/ – 8 placówek dla 445 dzieci,
- udzielanie pomocy rodzinom wielodzietnym, żyjącym w ubóstwie:
 - finansowa - dla 63 dzieci,
 - pomoc rzeczowa - dla 385 dzieci,
 - dożywianie - 120 dzieci,
 - okazjonalna / paczki żywnościowe / - dla 110 dzieci,
 - przekazanie 5 ton jabłek dla rodzin potrzebujących,
- edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych- 3 spotkania,
- ochrona dzieci przed przemocą, uzależnieniami w szczególności alkoholizmem i narkomanią - realizacja 5 programów z zakresu ochrony zdrowia - profilaktyka alkoholowa, zapobieganie przemocy i agresji rówieśniczej 275 dzieci ; 1 program dla dzieci niepełnosprawnych, 2 programy z zakresu pomocy społecznej – 70 dzieci,
- organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży upowszechnianie sportu i rekreacji,
- promowanie twórczości dziecięcej poprzez udział dzieci ŚOW w ogólnopolskich konkursach plastycznych- 2 konkursy plastyczne w których brało udział 60 dzieci.

W 2015 roku młodzież z **Placówki Opiekuńczo Wychowawczej** uczestniczyła w zajęciach programu profilaktycznego „Poznaję, działam, tworzę siebie”

1. Zajęcia sportowe. Zajęcia rekreacyjno – sportowe skierowane były do wychowanków wykazujących predyspozycje sportowe oraz chętnych, aby aktywnie spędzić czas wolny. Zajęcia sportowe dały wychowankom możliwość spędzania czasu wolnego z pożytkiem dla ich zdrowia.

2. Zajęcia terapeutyczno-teatralne. Program realizowany był ze wszystkimi wychowankami Placówki Opiekuńczo Wychowawczej. Celem zajęć była minimalizacja zagrożeń związanych z eskalacją agresji i przemocy wśród naszych wychowanków poprzez udział w zajęciach teatralnych o charakterze terapeutycznym. Podczas spotkań wychowankowie rozwijali percepcję i ekspresję twórczą, byli stymulowani do wyobraźni i twórczego myślenia. Efektem finalnym było przedstawienie pt. „Jasełka Bożonarodzeniowa” oraz przygotowanie Wigilii w placówce.

3. Zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne. Celem programu było kształtowanie postaw sprzyjających życiu bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych poprzez:

- a) dostarczenie młodzieży informacji na temat zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych,
- b) weryfikowanie przekonań młodzieży na temat substancji psychoaktywnych, oraz korygowanie błędnych sądów, mitów na temat środków psychoaktywnych,
- c) promowanie zdrowego stylu życia,
- d) opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych,
- e) przekazanie komunikatu do młodzieży już eksperymentującej „WYCOFAJ SIĘ DOPÓKI JESZCZE MOŻESZ”.
- f) poznawanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- g) integrowanie grupy poprzez różne formy zabawy,
- h) nauczenie się akceptowania swoich uczuć przy jednoczesnym nabywaniu umiejętności ich konstruktywnego wyrażania i radzenia sobie z nimi,
- i) poznawanie i akceptowanie własnych ograniczeń,
- j) nauczenie się większej dbałości i troski o innych, rozwijanie empatii,
- k) nauczenie się otwartego i bezpośredniego zachowania wobec siebie i innych w grupie „tu i teraz”,
- l) nauka zachowań asertywnych.
- m) poznawanie i budowanie własnych wartości oraz poznawanie hierarchii wartości innych ludzi,

- n) rozwijanie samoświadomości a przez to rozszerzenie możliwości własnych wyborów i działania.

Inne działania zrealizowane w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej:

- Wycieczka do Warszawy i udział w X Noworocznym Obiedzie z Gwiazdami.
- Podczas ferii wychowankowie korzystali z pływalni, wyciągu w Rybnie, byli na seansach w kinie Milenium, Muzeum Diecezjalny, Muzeum Północno-Mazowieckim oraz gościli w restauracji Cztery Pory Roku.

- W ramach Początek formularza

W ramach konkursu pod hasłem „Tu mieszkam, tu zmieniam” Placówka otrzymała pięć tysięcy złotych na remont boiska. Zostały zakupione dwie bramki, słupki do piłki siatkowej i linie.

- Wychowankowie wzięli udział w imprezie z okazji Dnia Dziecka i rozpoczęcia wakacji, która odbyła się w Warszawie oraz w zawodach w konkurencji: strzelanie z pistoletu sportowego w Piątnicy.

- Koncert charytatywny na rzecz wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Łomży - zebrano 7 500 zł.

- Wychowankowie zwiedzili Ogród Zoologiczny i Muzeum Motoryzacji i Techniki w Otrębusach,

- zajęcia sportowe zorganizowane przez MOSIR - nauka nurkowania.

Ponadto wychowankowie brali udział w:

- XI Mistrzostwach Województwa Podlaskiego Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w halowej piłce nożnej gdzie wywalczyli III miejsce,

- VI Turnieju Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych Województwa Podlaskiego w piłce siatkowej – zajęli IV miejsce,

- Dniu Dziecka zorganizowanym przez „Cartias” w miejscowości Baliki.

- Jesiennym Turnieju piłki nożnej zorganizowanym przez Bursę Szkolną Nr 3,

- w 24 godzinnym maratonie pływackim.

- w czwartkach lekkoatletycznych.

Wsparciem dla rodzin jest pomoc finansowa w postaci świadczeń rodzinnych, które są realizowana przez **Referat Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta w Łomży.**

W 2015 r. wypłacono 37 794 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 3 788 876 zł dla 2 825 rodzin.

Dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacono 11 953 świadczenia na kwotę 1 655 402 zł, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka 224 świadczeń na kwotę 224 000 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 756 świadczeń na kwotę 294 295 złotych,
- samotnego wychowywania dziecka 2 188 świadczenia na kwotę 382 375 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 1862 świadczenia na kwotę 148 300zł
- rozpoczęcia roku szkolnego 2275 świadczeń na kwotę 227 500 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 64 świadczenia na kwotę 5 192 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 4 584 świadczeń na kwotę 373 740 zł.

Łącznie wraz z dodatkami wypłacono 49 747 świadczeń na kwotę 5 444 278 zł

Zasiłki pielęgnacyjne - wypłacono 16 898 świadczeń na kwotę 2 585 394 złotych.

Świadczenia pielęgnacyjne - wypłacono 1952 świadczenia na kwotę 2 332 427 zł,

Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 298 świadczeń na kwotę 153 591 zł

Zasiłek dla opiekuna wypłacono 960 świadczeń na kwotę 497 149 zł

Z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka skorzystało 455 rodzin na kwotę 455 000 zł.

Za świadczeniobiorców pobierających świadczenia pielęgnacyjne odprowadzono składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w wysokości 468 102 zł oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 163 234 zł.

Ogółem ze świadczeń rodzinnych w 2015 roku skorzystało 2825 rodzin, zasiłki rodzinne pobierało 1615 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 682 rodziny,
- na 2 dzieci – 661 rodzin,
- na 3 dzieci – 217 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 55 rodzin.

Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w 2015 r. korzystało 313 rodzin. Wypłacono 5 854 świadczeń na kwotę 2 150 891 zł. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosiła 337 osób. Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników wyegzekwowano kwotę 200 048,51 zł.

W 2015r wydano 318 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, koszty obsługi wyniosły 3 957,86 zł.

III. ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN ORAZ ICH INTEGRACJA ZE ŚRODOWISKIEM

„Wykluczenie społeczne to sytuacja umożliwiająca lub znacznie utrudniająca jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób”³. Zagrożenie ubóstwem i marginalizacja rodziny wymaga odpowiednich działań interwencyjnych, pomocniczych, terapeutycznych i wspierających.

Bardzo podatną grupą na wykluczenie społeczne są osoby bezrobotne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje pracę na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. Wykorzystywane są programy finansowane ze środków Unii Europejskiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po raz kolejny realizował projekt systemowy.

Projekt „EFS – Nowa droga do sukcesu” dotyczy działania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt realizowany był w okresie od 01.03.2014 r. do 30.06.2015 r. współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i był skierowany do osób korzystających z pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym, którzy nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej, o niskich kwalifikacjach zawodowych i osób niepełnosprawnych. To siódmy rok działań MOPS w Łomży w tym zakresie. Projekt do realizacji w roku 2014 i 2015 podzielony był na dwa moduły.

I Moduł zrealizowany był w 2014 roku.

II MODUŁ realizowany był od stycznia 2015 r do czerwca 2015 r .

Aktywna integracja (68 osób):

- warsztaty z psychologiem,
- konsultacje indywidualne z psychologiem,
- warsztaty z doradcą zawodowym,
- konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym i psychologiem,
- indywidualne porady prawne.

Zrealizowane szkolenia zawodowe w II Module:

- pracownik biurowy dla 12 osób – 120 godzin,
- sprzedawca dla 24 osób – 140 godzin,
- murarz-tylnkarz dla 5 osób – 120 godzin,
- pomoc kuchenna dla 14 osób – 150 godzin,

³ Problemy definicyjne zjawiska wykluczenia Raport Grupy nr 2 Zespołu Zadaniowego ds. Reintegracji Społecznej MGPIPS, Warszawa 2003, s.17

- operator koparki ładowarki dla 3 osób - 202 godz.
- staże dla 10 osób po 4 miesiące.

Każdy stażysta otrzymywał stypendium w wys. 1305 zł. miesięcznie.

Uczestnicy projektu otrzymali materiały szkoleniowe i korzystali z cateringu. Dla dzieci uczestników zostały opłacone koszty pobytu w przedszkolu na czas realizacji projektu. Zasiłki celowe (po 100 zł miesięcznie) otrzymało 75 osób na kwotę 32 500 zł

W ramach działania środowiskowego dla 40 uczestników zorganizowany został wyjazd integracyjny do teatru KWADRAT w Warszawie na spektakl pt. "Przyjazne dusze". Dodatkowo uczestnicy obejrzeli panoramę Warszawy z tarasu widokowego na XXX piętrze Pałacu Kultury.

Analizując powyższe działania projektowe należy stwierdzić, że wszyscy uczestnicy podnieśli kwalifikacje zawodowe (uzyskali zaświadczenia). Ponadto projekt przyczynił się do nabycia przez uczestników umiejętności pracy w zespole lub pracy indywidualnej, umiejętności komunikacyjnych, zwiększenie motywacji, wzrost zaufania we własne możliwości, przełamanie niechęci do pracy, umiejętności poruszania się na rynku pracy, umiejętności wypełniania formularzy, sporządzania dokumentów tj. CV.

Z ewaluacji przeprowadzonej w maju 2015 r. przez pracowników socjalnych wynika, że z pośród 661 uczestników (kobiety – 515, mężczyźni - 146) objętych projektem systemowym:

- z pomocy społecznej nie korzysta 357 osób,
- stałą pracę podjęło – 106 osób,
- pracę okresową – 147 osób,
- za granicę do pracy wyjechało – 33 osoby,
- poziom wykształcenia podniosło - 12 osób.

Prace społecznie użyteczne i Program Aktywizacja i Integracja

Inicjatorem programów prac społecznie użytecznych jest samorząd gminy, który organizuje prace na rzecz społeczności lokalnej, w porozumieniu z odbiorcami tych prac oraz powiatowym urzędem pracy. Osoba skierowana do realizacji prac społecznie użytecznych, może je wykonywać do 10 godzin w tygodniu, za określonym wynagrodzeniem za każdą godzinę pracy. Pomiędzy zaangażowanymi stronami nie występuje stosunek pracy.

Do prac społecznie-użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Praca społecznie użyteczna jest także jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia.

W ramach prac społecznie - użytecznych zatrudnionych było 28 osób w tym:

- MPGKiM- 4 osoby (prace porządkowe),
- MOPS – 19 osób (opiekunki domowe, sprzątanie biura, pracownik gospodarczy) ,
- PCK – 1 osoba (sprzątanie biura),
- II Liceum Ogólnokształcące – 1 ,
- Publiczne Przedszkole nr 14 – 3,

Postrzegane korzyści z programu to:

- możliwość uzyskania dodatkowych środków finansowych bez płacenia podatku i utraty świadczeń socjalnych,
- możliwość „wyjścia do ludzi” i motywacja dbania o siebie,
- większa odwaga w poszukiwaniu pracy,
- większa aktywność i przełamanie przyzwyczajień do rutynowych zajęć.

W ramach Porozumienia o współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w 2015 r. realizowany był **Program Aktywizacja i Integracja**. Program realizowany był przez dwa miesiące: listopad i grudzień 2015 r. W programie uczestniczyło 20 osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wobec których urząd pracy określił III profil pomocy. Dotyczy to osób najbardziej oddalonych od rynku pracy z powodu braku kwalifikacji, deficytu umiejętności zawodowych i społecznych oraz innych barier utrudniających podjęcie zatrudnienia i właściwe funkcjonowanie w środowisku.

Formą aktywizacji zawodowej były prace społecznie użyteczne -1550 godzin. W ramach integracji społecznej uczestnicy brali udział w warsztatach umiejętności społecznych – 80 godzin zajęć grupowych.

Głównym celem programu była poprawa sytuacji na rynku pracy, wzrost umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie ze stresem, panowania nad emocjami oraz wzmocnienie kompetencji i postaw niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym. Ze wszystkim uczestnikami Programu zostały zawarte kontrakty socjalne, które w całości zostały zrealizowane.

W ramach prac społecznie użytecznych przepracowano 7 108 godz. Łączny koszt Programu Aktywizacja i Integracja oraz prace społecznie użyteczne wyniósł 57 575 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Łomży przy ul. Polowej 39 w 2014 r. aktywnie uczestniczył w realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Łomża

przez zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integrację ze społeczeństwem oraz przez podnoszenie kwalifikacji kadry pracowników pomocy społecznej. W porozumieniu ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Pomocna Dłoń” przy Domu Pomocy Społecznej w Łomży realizował interdyscyplinarny program wsparcia osób niepełnosprawnych prowadzący do ograniczenia skutków wykluczenia i izolacji społecznej wynikających z ich niepełnosprawności.

Zorganizowano integracyjne formy spotkań osób niepełnosprawnych z przedstawicielami społeczności lokalnej m.in.

- Spotkanie Wielkanocne,
- Wigilia

Wymienione imprezy miały na celu zacieśnienie kontaktów osób niepełnosprawnych zamieszkujących Dom Pomocy Społecznej z przedstawicielami społeczności lokalnej, władzami, przedsiębiorcami. Jednocześnie były one próbą zmiany postrzegania osób niepełnosprawnych, nie tylko z perspektywy ich niepełnosprawności, lecz przede wszystkim wyższych potrzeb.

Odbyły się także imprezy o charakterze terapeutycznym m.in.

- Integracyjny Turniej Sportowy – „Zdrowo i Wesoło”
- Spotkania Wrześniowe,
- Przegląd Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej.

„**Integracyjny Turniej Sportowy – Zdrowo i Wesoło**” zakładał przede wszystkim popularyzację różnych dyscyplin sportowych wśród osób niepełnosprawnych oraz wzbudzenie ich aktywności ruchowej. Stanowił szczególną formę promocji sportu w myśl Olimpiad Specjalnych: „Dziś każdy ma szansę na sukces i każdy jest zwycięzcą”. Turniej miał na celu upowszechnienie różnych form zdrowego stylu życia dostosowanych do odbioru i interpretacji przez osoby niepełnosprawne. Konkurencje sportowe dostosowane były do możliwości osób niepełnosprawnych. Integracja społeczna tych osób wzmocniła pozytywną samoocenę uczestników jak również wpłynęła na aktywizację środowiska niepełnosprawnych. Organizacja imprezy sportowej pozwoliła na aktywne uczestnictwo 165 osób w tym 133 osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Turniej był okazją do prezentacji umiejętności i doświadczenia współzawodnictwa sportowego.

„**Spotkania Wrześniowe**” w 2015 roku zorganizowano pod hasłem „Festiwal kwiatów”. Impreza ta potwierdziła istnienie potencjału twórczego osób niepełnosprawnych i potrzeby jego realizacji. Była źródłem wrażeń estetycznych związanych z tworzeniem założonej formy

z różnych materiałów terapeutycznych. Ukazała szerszym kręgom społecznym pozytywny wizerunek osoby niepełnosprawnej aktywnej, samorealizującej się i otwartej.

Przeгляд Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej to wydarzenie kulturalne, które w szczególny sposób wpisuje się w życie osób niepełnosprawnych. Pozwala na komunikowanie się na różnych płaszczyznach. Wpływa tym samym na zwiększenie otwartości społeczeństwa na udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz postrzeganie niepełnosprawności przez pryzmat możliwości, a nie ograniczeń. W Przeглядzie Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej brało udział 350 uczestników w tym 220 osób niepełnosprawnych.

Ponadto w 2015 r. 90 pracowników Domu Pomocy Społecznej w Łomży wzięło udział w różnego typu szkoleniach. W zależności od zmieniających się potrzeb tematyka szkoleń dotyczyła różnych aspektów pracy z mieszkańcami placówki. Szkoleniem o szczególnym znaczeniu było „**Znajdźmy wspólny język V**”, którego celem było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności u opiekunów osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zakres szkolenia obejmował metody rozładowania napięcia wywołanego stresem, chorobą czy niepełnosprawnością połączone z praktycznym doбором technik relaksacyjnych.

W ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku i Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2015r pozyskano dotacje w łącznej kwocie **28 150,00 zł**.

Dom Pomocy Społecznej realizując założenia Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Łomża **współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy** uczestnicząc w realizowanych przez niego formach aktywizacji zawodowej tj. stażach, pracach interwencyjnych i robotach publicznych. Tym samym przyczynia się do ograniczania bezrobocia na terenie Łomży. Często osoby uczestniczące w w/w formach aktywizacji zawodowej znajdują stałe zatrudnienie w naszej placówce. Udział środków Powiatowego Urzędu Pracy w zatrudnianiu bezrobotnych w Domu Pomocy Społecznej w 2015 roku wyniósł 34 893,88 zł

Wykluczeniu społecznemu często towarzyszy bezdomność. Osoby bezdomne często trafiają do **Noclegowni**, która funkcjonuje przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, brak pracy, zadłużenia finansowe, eksmisje oraz brak wiary we własne możliwości.

Zadaniem priorytetowym pracowników Noclegowni jest zmniejszenie i wyprowadzenie osób ze stanu bezdomności, udzielenie osobom takiego wsparcia by możliwe było samodzielne życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Szczególnie ważne były działania dotyczące zapobiegania zagrożeniom społecznym – kierowanie do ośrodków leczniczo-uzależnień oraz aktywizacja osób.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej to:

- integracja ze społeczeństwem,
- prowadzenie działań edukacyjnych,
- pomoc w uzyskaniu niezbędnych dokumentów, zaświadczeń, ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- pomoc i wspieranie w trudnych sytuacjach rodzinnych
- motywowanie do zmiany sposobu życia, utrzymywania abstynencji.

W każdy piątek odbywały się spotkania osób bezdomnych z przedstawicielami grupy Odnowy w Duchu Świętym. Czytane było Pismo Święte, następnie przy kawie, herbacie uczestnicy dyskutowali i wyrażali swoje odczucia. Organizowane były także spotkania z Ojcami Klasztoru Kapucynów w Łomży. Podczas spotkań poruszane były tematy: uzależnienia, zdrowia, patriotyzmu.

W celu nawiązania pozytywnych relacji z rodziną oraz rozważanie możliwości pomocy wyjścia z bezdomności, zapraszane były rodziny osób przebywających w Noclegowni.

W ramach prowadzonej pracy przez pracowników Noclegowni 10 osób usamodzielniało się:

- 5 osób podjęło pracę,
- 1 osoba otrzymała mieszkanie z zasobów miasta,
- 3 osoby zamieszkało na stacji (posiadają zasiłki stałe),
- 1 osoba nawiązała pozytywny kontakt z rodziną i wspólnie z nią zamieszkała.

W 2015 r z noclegowni skorzystało 24 osoby, (2361 osobodni) z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 125 osób (1067 osobodni).

IV. ROZWIJANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osoby w podeszłym wieku, samotne, chore, niepełnosprawne wymagają pomocy w zaspokojeniu potrzeb w miejscu zamieszkania i w środowisku. Taką pomoc świadczyły opiekunki domowe zatrudnione w MOPS.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, oraz podstawową opiekę higieniczną.

Usługami opiekuńczymi objęto 106 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży wypłaca zasiłki stałe dla osób, które mają orzeczony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności.

W 2015 r. zasiłki stałe otrzymało 330 osób w tym:

- przyznane dla osoby samotnie gospodarującej – 254,
- pozostającej w rodzinie – 76.

Osoby, najbardziej potrzebujące korzystały także z zasiłków celowych na zakup opału na zimę, dopłat do wydatków mieszkaniowych oraz na zaspokojenie innych potrzeb.

Uchwałą NR 52/IX/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 maja 2015 r. przyjęty został gminny program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża.

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do mieszkańców Miasta Łomża - osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

W 2015r. z tej formy pomocy skorzystało 38 osób, wypłacono 92 świadczenia na kwotę 8 145 zł.

Dużym wsparciem dla osób starszych niepełnosprawnych jest działalność **Klubu Seniora**.

„Klub Seniora” działa za zasadach dziennego pobytu. Jest ośrodkiem wsparcia, którego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. Oprócz korzystania z posiłków seniorzy mają możliwość udziału w różnych zajęciach kulturalno-oświatowych.

W 2015 roku z posiłków korzystało średnio 110 osób (śniadania i obiady) w tym nieodpłatnie średnio 61 osób. Wydano 34 981 posiłków, średnio miesięcznie 2 915.

Klub Seniora jest miejscem otwartym dla wszystkich seniorów.

W okresie sprawozdawczym Klub Seniora współpracował z:

- Biblioteką Publiczną w Łomży ul. 3 Maja- spotkania z książką, edukacja komputerowa,
- Przedszkolem Nr 2 oraz przedszkolem „Wesołe Słoneczko” – występy dzieci na świętach okazjonalnych,
- z ogniskiem misyjnym ze Szkoły Podstawowej Nr 2,

- z firmą LUXMED – spotkanie na temat mammografii, zapobieganie chorobom nowotworowym,
- Muzeum Północno-Mazowieckim – prelekcja pt. „spacerkiem po Łomży”
- Klubem Seniora w Grajewie (wymiana doświadczeń kulturalnych i towarzyskich)
- Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów

W ramach działalności Kulturalno Oświatowej Seniorzy uczestniczyli:

- w Nocy Muzeów,
- w Kabarecie Skeczów Mężących,
- w koncercie w Filharmonii Kameralnej na operze „Służąca Panią”, Koncercie dla Papieża Jana Pawła II w Katedrze, w koncercie Gwiazdka z Nieba w Klubie Bonar,
- w przeglądzie Polskiej Tradycji Kultury i Sztuki Ludowej w Miastkowie, w „Parafii Boboli”, w Ośrodku Wsparcia w Kownatach, w ogrodach u Ojców Kapucynów, w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego i w Kościele Zakonnym Sióstr Benedyktyn.
- w projekcji filmów „Ida” i „Bogowie”,
- w wyjeździe na grilla do Klubu Seniora w Grajewie, Balu dla seniorów z Łomży i Piątnicy w restauracji „Swojskie Jadło”,
- w spotkaniu na Czerwcowych Dniach Walki z Rakiem w Centrum Kultury przy Szkołach Katolickich,
- w spotkaniu w Biurze Porad Obywatelskich na temat „Własność i sposób dysponowania własnością” oraz „Prawa Konsumenta”,
- w różnych uroczystościach okazjonalnych: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Święto Niepodległości, Andrzejki, Wigilia, Sylwester,
- w spotkaniu na temat „Pola tętniące życiem” prezentowanym przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
- w festynie rodzinnym w Parafii Krzyża Świętego i w Ogrodach u Ojców Kapucynów,
- w wydarzeniu „SENIORADA” – dla seniorów pod patronatem Prezydenta Miasta Łomża.

Ponadto seniorzy brali udział w zajęciach komputerowych, plastycznych, gimnastycznych, muzycznych (zespół „Senior Vita” i zespół „Retro Band”) oraz w spotkaniach biesiadnych.

W Klubie Seniora istnieje kółko brydżowe i szachowe. W 2 i 4 sobotę miesiąca duża grupa seniorów uczestniczyła w wieczorkach tanecznych. Łącznie z działalności Klubu korzystało 160 osób.

Ponadto osoby niepełnosprawne korzystały w 2015 r. z **pomocy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej**.

Rehabilitacja zawodowa

Środki przeznaczono głównie na:

1. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej utworzono **10** stanowisk pracy, wydatkowana kwota 293 000 zł .
2. Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej - **6 osób** na kwotę 140 320 zł .
3. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu – **4 osoby (staż)** na kwotę 30 257 złotych.

Rehabilitacja społeczna

Środki przeznaczono na:

1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – 118 osób niepełnosprawnych, wartość dofinansowania 113 473 zł .
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - 6 imprez integracyjnych na kwotę 26 351 zł, w których udział wzięło 558 osób niepełnosprawnych.
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym - 274 osoby na kwotę 191 829 zł .
4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - 20 osób, kwota dofinansowania 85 707 zł .

Współfinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – 40 osób niepełnosprawnych na kwotę 615 840 zł.

Programy celowe:

„Program wyrównywania różnic między regionami II”

obszar B - likwidacja barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania - na wartość 54 765 zł.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” skierowany do osób niepełnosprawnych i realizowany był w 7 zadaniach.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową – 10 osób, wydatkowana kwota 16 273 zł .

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 29 osób, wydatkowana kwota 102 294 zł.

V. BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEZNIENÍ

Uchwałą Nr 8/III/14 Rady Miejskiej z dnia 17 grudnia 2014 r. został przyjęty "Łomżyński Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2015 rok", który obejmuje działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Środki finansowe przeznaczone były na:

- Realizację programów profilaktycznych miejskich jednostek samorządowych (w tym m.in. przedszkola, szkoły, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne w wysokości 354 827,82 zł.
- Realizację programów profilaktycznych przez stowarzyszenia, fundacje i kluby sportowe – 526 190 zł
- Realizację programów profilaktycznych przez instytucje kościelne – 80 000 zł

Rodzaj profilaktyki	Kwota dofinansowania w zł	Liczba programów	Liczba uczestników
Profilaktyka uniwersalna	733 929	56	11 025
Profilaktyka selektywna	235 224	9	464
Profilaktyka wskazująca	34 200	3	285
Ogółem:	1 003 353	68	11 774

VI. WSPARCIE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 133/XVII/11 z dnia 30 listopada 2011 roku został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2011-2016.

Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża.

W 2015 roku pracę wolontarystyczną wykonywało 30 wolontariuszy w tym 14 osób w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i 16 w Centrum Pieczy Zastępczej.

Świadczona pomoc to:

- pomoc dla 17 dzieci w nauce - 14 wolontariuszy ,
- pomoc 11 rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz pomoc dzieciom w nauce w miejscu zamieszkania -16 wolontariuszy.

Zajęcia odbywały się w MOPS i w miejscu zamieszkania dziecka.

Ponadto wolontariusze zorganizowali akcję „WYPRAWKA – podaruj uśmiech:)” z której skorzystało 49 dzieci z 28 rodzin. Dzieci otrzymały wyprawkę szkolną, w skład której wchodziły plecaki, zeszyty, mazaki , kredki, piórniki itp.

Osoby zaangażowane w wolontariat to studenci i uczniowie szkół średnich. Wykonując swoje zadania wolontariusze, rozbudzali zainteresowania, uczyli wrażliwości, zrozumienia i empatii a także sposobów spędzania wolnego czasu.

Celem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest rozpropagowanie idei wolontariatu i objęcie większej ilości osób niepełnosprawnych, w tym także pomoc rodzicom gdzie znajduje się dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

„Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi art. 2pkt 2⁴.

Współpraca pracowników socjalnych z w/w podmiotami polegała na informowaniu o możliwościach uzyskania i opiniowaniu osób zgłaszanych do otrzymania pomocy świadczonej przez te instytucje.

Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano ponad 282 rodziny z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikują listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierują do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby.

W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc są informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. W 2015 roku utworzona została lista, na podstawie której 21

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2015r poz.163 .

rodzin zakwalifikowano do uzyskania pomocy w postaci talonów na zakup artykułów spożywczych w okresie Świąt Wielkanocnych.

Pracownicy socjalni informowali o możliwościach uzyskania pomocy finansowej oferowanej przez organizacje pozarządowe i tak m.in. weryfikowali i kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach prowadzonych programów np. Program „Skrzydła” prowadzony przez Caritas.

W miarę możliwości prowadzone były działania zmierzające do pozyskania i dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych. W 2015 roku w wyniku prowadzonych działań – podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie pomoc rzeczową w postaci nowej odzieży bielizny, artykułów szkolnych, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

Prowadzone działania obejmowały również informowanie beneficjentów pomocy społecznej o miejscach gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo.

Dzieci osób korzystających z pomocy korzystały z wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD – 60 dzieci i Caritas – 30 dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej razem z Caritas Diecezji Łomżyńskiej był współorganizatorem Olimpiady Integracyjnej pod hasłem „Zwycięzę bo pokonam samego siebie”, która odbyła się w dniu 20 czerwca 2015 r. w ramach Ogólnopolskiego Festynu Rodzinnego Caritas z okazji XIII Podlaskich Dni Rodziny. Pracownicy socjalni MOPS kwalifikowali dzieci do udziału w Olimpiadzie, uczestniczyli w organizowanej imprezie zapewniając dzieciom nadzór i opiekę podczas konkurencji sportowych.

W olimpiadzie uczestniczyło około 100 dzieci beneficjentów MOPS - w wieku szkolnym. Zawody sportowe odbywały się w 14 konkurencjach, rekreacyjno-sportowych, biegów przełajowych w kilku kategoriach wiekowych i aranżacji taneczno-muzycznych. Uczestnicy Olimpiady mieli okazje poznać zasady bezpiecznego poruszania się po drogach, WORD w Łomży umożliwił poznanie tych zasad rozstawiając miasteczko ruchu drogowego po którym dzieci poruszały się na rowerach przy konieczności przestrzegania przepisów wynikających ze znaków drogowych. Wszyscy uczestnicy Olimpiady otrzymali prezenty w postaci przyborów szkolnych i plecaków, pamiątkowe smycze i kredki z logo Olimpiady oraz paczki ze słodyczami. MOPS współfinansował zakup prezentów i medali dla zwycięzców poszczególnych konkurencji. W czasie trwania zawodów wszyscy uczestnicy mieli zapewnioną opiekę, ciepły posiłek, napoje i słodycze. Udział w olimpiadzie był bardzo pozytywnie odebrany przez dzieci i młodzież biorące w niej udział, pozwolił na wspólną zabawę i zdrową rywalizację z osobami niepełnosprawnymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży w ramach współpracy z Komendą Miejskiej Policji w Łomży, Państwową Wyższą Szkołą Informatyki i Przedsiębiorczości i Grupy Ratowniczej Stowarzyszenia Pomocy Rodzinom „Nadzieja” zawarł Porozumienie w sprawie realizacji działań profilaktycznych pt. „Nie bądźmy obojętni”. Podejmowane działania skierowane są do osób bezdomnych, niezaradnych życiowo, które będą miały na celu w szczególności:

- motywowania bezdomnych do korzystania z noclegowni,
- udzielanie informacji o możliwościach, zasadach i formach korzystania z pomocy,
- udzielanie informacji o możliwościach podejmowania leczenia osób uzależnionych,
- udzielanie pomocy przedmedycznej osobom potrzebującym,
- kolportaż ulotek o treściach prewencyjnych.

Porozumienie obejmuje rok akademicki 2015-2016.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak